

Предлог

На основу члана 47. тачка 19г Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/14 – пречишћен текст, 8/14, 4/16 и 15/16) Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној дана ___.
_____ 2017. године донела је

РЕШЕЊЕ
о давању сагласности на Годишњи извештај о раду и пословању
Историјског архива Сента за 2016. годину

I

Даје се сагласност на Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2016. годину, који је усвојио Управни одбор Историјског архива Сента на седници одржаној 3. фебруара 2017. године.

II

Ово Решење објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: ____/2017-І/Б
Дана: ___. 2017. године
Кањижа

Председник Скупштине општине
Милош Кравић

Образложење

Предлагач: Управни одбор Историјског архива Сента

Правни основ: Статут општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/14 – пречишћен текст, 8/14, 4/16 и 15/16)

Разлог: 1967. године скупштине општина Сента, Ада, Бечеј, Кањижа и Србобран сагласиле су се везано за статусна питања Историјског архива у Сенти, који од те године врши послове на заштити архивске грађе на територији наведених пет општина. У финансирању делатности архива учествују наведене општине, а део средстава обезбеђује се из буџета АПВ и буџета Републике Србије. Историјски архив Сента је је Одлуком о буџету општине Кањижа за 2016. годину био утврђен као корисник буџетских средстава.

Одредбама члана 47. тачка 19г Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/14 – пречишћен текст, 8/14, 4/16 и 15/16) утврђено је да скупштина општине разматра и усваја годишње извештаје о раду јавних предузећа, установа и других јавних служби чији је оснивач или већински власник општина.

Управни одбор Историјског архива Сента на седници одржаној 3. фебруара 2017. године разматрао је и усвојио Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2016. годину. Надлежно радно тело Скупштине општине разматрало је Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2016. годину, а општинско веће као овлашћени предлагач утврдило је предлог решења о давању сагласности на наведени извештај и упутило исти Скупштини општине Кањижа на даљи поступак.

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 10. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Нису потребна средства за реализацију

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
ISTORIJSKI ARHIV SENTA
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA

Дел. бр.: 011-33/1-1

Датум: 24.01.2017.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ЗА 2016. ГОДИНУ

СЕНТА
2017

САДРЖАЈ

01. ЗАКОНИ, ПРОПИСИ, УГОВОРИ, ОПШТИ УСЛОВИ РАДА	3
02. СТАТУС, ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ И УПРАВЉАЊЕ.....	4
03. РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРНОГ ОДБОРА	5
04. СРЕДСТВА ЗА ПРОГРАМЕ, УЛАГАЊА И ПОПРАВКЕ.....	5
05. ПРОСТОРИЈЕ АРХИВА.....	5
06. ЗАПОСЛЕНИ АРХИВА	6
07. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ	7
08. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА.....	7
09. СТРУЧНА КОНТРОЛА РАДА АРХИВА.....	7
10. ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХИВА, КОД СТВАРАЛАЦА И ИМАЛАЦА	7
11. ПОСЛОВИ У СПРЕМИШНИМ ПРОСТОРИЈАМА АРХИВА	8
12. СРЕЋИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ	9
13. ПУБЛИКОВАЊЕ	10
14. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	10
15. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА.....	10
16. ПОСЛОВИ АРХИВСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	12
17. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ.....	12
18. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ.....	12
19. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАЈИ О РАДУ.....	13
20. МАТИЧНИ ПОСЛОВИ	13
21. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕГИСТРАТУРАМА, РЕГИСТРАТУРСКОМ МАТЕРИЈАЛУ И АРХИВСКОЈ ГРАЂИ НА ДАН 31. 12. 2015. и 2016. ГОДИНЕ	14

На основу члана 44. става 1. тачке 8. Закона о култури („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр.) Управни одбор Установе на својој седници од 3. фебруара 2017. године донео је одлуку бр. 011-10/77 о усвајању Извештаја о извршењу програма рада Архива за 2016. годину.

01. ЗАКОНИ, ПРОПИСИ, УГОВОРИ, ОПШТИ УСЛОВИ РАДА

У 2016. години донето је више нових закона и неки важећи закони претрпели су измене. Најзначајније промене представљају измене **Закона о култури** („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр.), односно усвајање **Закона о општем управном поступку** („Сл. гласник РС“ бр. 18/16).

У погледу побољшања кадровске структуре Архива и даље нам представља проблем **Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору** („Сл. гласник РС“, број 68/15), зато што Матична служба Архива Војводине приликом сваке стручне контроле налаже пријем 2 нова радника у спољну службу и у документациони центар – са високом спремом, али због одредби споменутог закона за то не постоји могућност.

Закон о архивима и архивској делатности није донет ни 2016. године, нити је усвојено било какво стручно упутство за рад. Користимо и даље упутства и правилнике настале пре 40 година.

Потписали смо споразум о сарадњи са Архивом Надбискупије у Калочи (Мађарска).

Средства за редовну делатност пристизала су нередовно, нарочито из буџета Општине Кањижа.

У наредној табели види се удео поједињих општина у финансирању делатности Историјског Архива у Сенти, као и проценат остварења планираног новчаног удела, тј. проценат реализације планираних износа. У прошлој години одобрена новчана средства која нису пребачена на рачун Архива износила су око 1.350.000,00 динара.

Општина	Удео у финансирању	Процент остварености плана
Сента	64%	96%
Бечеј	25%	95%
Ада	4%	75%
Србобран	3%	73%
Кањижа	4%	57%

Табела бр. 1 – Удео финансирања и проценат остварености финансијског плана за потребе Историјског архива (2016)

Одлуком председника Општине Сента бр. 46-20/2013-II од 23.10.2013. године Архиву је додељена на трајно коришћење једна зграда бивше сенђанске касарне од 4000 m^2 на адреси Новосадски пут 1. У тој једноспратници рачунајући само највеће сале (бивше „спаваоне“, величине $8 \times 16\text{ m}$) биће места за чување око 12.000 m^1 архивске грађе.

Завршетком друге фазе адаптације зграде, просторије Завода за културу војвођанских Мађара у целости су завршене, од дела зграде за потребе Архива обновљено је око 30%. Уколико услови и темпо реконструкције тече по досадашњем цела зграда биће реновирана до краја 2018 године.

У Бачеју проблеми депоновања архивске грађе остали су нерешени. Након почетних корака у првој половини године дошло је до застоја. Насупрот ранијим обећањима није израђена проектна документација адаптације зграде која би служила Одсеку као магацин за чување архивске грађе.

У 2016. години преузели смо на трајно чување 676,70 m³ архивске грађе. Ова количина је четири пута већа од вишегодишњег просека. С тим количина укупно чуване грађе у Архиву за годину дана порасла за више од 10% и премашује 7.000 m³.

02. СТАТУС, ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ И УПРАВЉАЊЕ

Историјски архив у Сенти са Одсеком за архивску грађу у Бачеју је међуопштинска установа за заштиту архивске грађе и регистратурског материјала на територији пет општина: Аде, Бачеја, Кањиже, Сенте и Србобрана.

Статус Архива регулише Закон о јавним службама („Сл. Гласник Р. Србије“ 42/91, 71/94, 79/05, 81/05, 83/05 и 83/14) и Закон о култури („Сл. Гласник Р. Србије“ 72/09). У погледу стручног рада меродаван је Закон о културним добрима („Сл. Гласник Р. Србије“ 71/94).

Територијална надлежност, однос између пет општина и Архива и питање оснивача регулисан је Уговором из 1967. године. СО Сента је дана 20.03.1992. године под бројем 630-3/92-II донела Одлуку о преузимању оснивачких права и о органима Историјског архива у Сенти ("Службени лист општине Сента" бр. 1/92), која је изменењена и допуњена Одлуком од 13.06.2011. године ("Службени лист општине Сента" бр. 7/11); Одлуком од 30.11.2012. године ("Службени лист општине Сента" бр. 25/12) и Одлуком од 17.02.2016. године ("Службени лист општине Сента" бр. 1/16).

Национални савет мађарске националне мањине дана 18. октобра 2010. године под бројем 26/2010 донео је одлуку о томе да је Историјски архив у Сенти установа културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности националног идентитета мађарске националне мањине.

Општина Сента и Национали савет Мађарске националне мањине дана 14. јануара 2016. године склопиле су уговор о делимичном (50%) преносу оснивачких права на Национални савет. Након тога 17. фебруара 2016. године Скупштина општине Сента донела је Одлуку о изменама и допунама Одлуке о преузимању оснивачких права и органима Историјског архива у Сенти.

Због честих измена и допуна оснивачки акт временом постао је све непрегледнији. У складу са тим променама рађено је више анекса за Статут установе. Дошло је и до промене законских регулатива – због тога више пута је мењан и допуњен основни акт установе. Коначно били смо принуђени да све наведене измене и допуне уградимо у јединствени пречишћени текст. Управни одбор архива на својој седници, дана 7. јуна 2016. године (дел. бр.: 011-74/1) донео је нови статут, који је ступио на снагу Одлуком СО Сенте од 17. новембра 2016. године. (Дел. бр.: 63-3/2016-I)

03. РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Председница Шароши Габријела и чланови управног одбора Архива Дудаш Ференц, Мирјана Сабо, Сиђи Ференц, Копас Жолт, Гајда Силвија и Тари Ласло именовани су од стране СО Сенте одлуком бр.: 020-6/2013-1 од 19.02.2013. године. Управни одбор у 2016. години одржао је 7 седница са 23 тачака дневног реда.

Председница и чланови надзорног одбора Хармат Марија, Мађко Арпад и Речко Саболч именовани су одлуком СО Сенте (бр.: 020-8/2013-1 од 28.03.2013. год.) на мандатни период од 4 године. Надзорни одбор у 2016. години одржао је једну седницу са 2 тачака дневног реда.

За директора установе на мандатни период од 4 године почев од 21.07.2015. године именован је Фодор Иштван, мл., архивист. (Бр. одлуке 02-5/2015-1 од 21.07.2015. год.)

04. СРЕДСТВА ЗА ПРОГРАМЕ, УЛАГАЊА И ПОПРАВКЕ

На редовном годишњем конкурсу Министарства културе и информисања Р. Србије добили смо 1.000.000,00 динара коју смо допунили са сопственим средствима и обновили смо два депоа у будућој згради архива. Укупни трошкови радова износили су **1.047.318,86** динара.

Од фондације Бетлен Габор из Мађарске (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.) путем конкурса добили смо **554.502,12** динара. Ова средства у складу са конкурсом потрошили смо на објављивање публикација (види 13. поглавље извештаја), односно за организацију стручног усавршавања (види поглавље 18.)

Од сопствених средстава обновили смо возни парк архива. Продали смо возили типа Лада 111, старо 13 година и за **1.591.000,00** динара купили смо теретно возило типа Дација Докер Ван.

Уз материјалну помоћ Општине Сента купили смо три специјална ормаре за чување карата у вредности од **434.894,40** динара. Са овим створили смо услове за правилно чување посебно вредне архивске грађе.

За регулацију влажности ваздуха у новима депоима (бивша Касарна) од сопствених средстава купили смо један одвлаžивач ваздуха за **124.000,00** динара. Делом из сопствених средстава и уз помоћ општине Бечеј у модернизацију рачунарске опреме уложили смо у Сенти **80.494,00** динара, а у Бечеју **54.498,00** динара.

За одржавање возила, апарат за фотокопирање, штампача платили смо **66.000,00** динара.

05. ПРОСТОРИЈЕ АРХИВА

Историјски архив у Сенти и у Бечеју нема у свом власништву некретнине. Све зграде и просторије које архив користи представљају власништво Општине Сента, односно Општине Бечеј.

Укупан архивски простор износи **2430,00 m²**, од тога у Сенти у три зграде имамо **1988 m²** а у Бечеју **442 m²**. У Сенти радне просторије заузимају свега **175,0 m²** (за четрнаест радника) у Бечеју **158,0 m²** (за четири радника).

Улагања у зграде у употреби нису вршена ни у Сенти, нити у Бечеју.

Зграда у Бечеју је у све лошијем стању. Слободног магацинског простора за преузимање архивске грађе немамо.

06. ЗАПОСЛЕНИ АРХИВА

Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време о организационим облицима система локалне самоуправе Општине Сента за 2015. годину ("Службени лист општине Сента", бр. 30/2015 и 29/2016) за установу Историјски архив у Сенти утврђен је максимални број запослених од 13, а Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у систему локалне самоуправе-Општине Бечеј за 2015. годину ("Службени лист општине Бечеј", број 15/2015 и 19/2016), утврђен је максимални број запослених од 4, што чини укупно 17 извршилаца.

Пошто је директор именовано лице, заједно с њим установа има 18 радника.

Ред. бр.	Радно место	Школска спрема	Број извршилаца - Сента	Број извршилаца - Бечеј	Укупно
1.	Директор – именовано лице	висока	1		1
		Укупно:	1		1

Ред. бр.	Радно место	Школска спрема	Број извршилаца - Сента	Број извршилаца - Бечеј	Укупно
1.	Виши архивист	висока	1	1	2
2.	Виши архивист - за заштиту арх. грађе ван архива	висока	1		1
3.	Архивист	висока	2		2
4.	Организатор материјално-финансијских и општих послова	виша/средња	1		1
5.	Виши техничар – информатичар	висока/виша	1		1
6.	Архивски помоћник	средња	3	2	5
7.	Библиотекар	средња	1		1
8.	Компјутерски оператор	средња	1		1
9.	Спремачица-курирка	основна	2	1	3
		Укупно:	13	4	17

Табела бр. 2 – Број и структура запослених у Архиву

Фриђеш Ујхази архивски помоћник Одсека за архивску грађу у Бечеју, који је свој цели радни век провео у нашој установи 30. новембра 2016. године отишао је у пензију.

Послове финансијско-материјално пословања (књижење) у 2016. години вршила је за нас „Агенција Актива 81” у Сенти.

Одмори и одсуства коришћена су у складу са законом и општим актима архива.

07. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ

Запослени Архива располагају са потребном школском спремом и положеним стручним испитом. Три радника са високом спремом стекла су виша звања.

Индивидуално стручно оспособљавање остварено је праћењем домаће и стране стручне литературе, учествовањем на стручним скуповима.

Архив Главног града Будимпеште између 19. и 21. септембра организовао је тродневни курс за архивисте ван граница Мађарске под називом „З. стручно усавршавање за мађарске архивисте у општим архивима и архивима верских заједница“. То је била изузетна прилика за упознавање нове технике и технологије у заштити архивске грађе. Такође имали смо могућности за проширивање круга познаника и пријатеља из иностранства. На стручном усавршавању учествовали су Иштван Фодор, Ференц Сиђи и Силвия Гајда.

Дана 23. септембра Иштван Фодор, Ференц Сиђи и Тибор Молнар били су учесници 9. Архивског дана у Суботици.

08. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА

У Сегедину 22. јануара били смо суорганизатори и учесници међународног конгреса заједно са „Délvidék Kutató Központ“ из Сегедина. На конгресу обраћене су културно-историјске теме који се везују за територију Војводине.

Након више од две и по деценије поново је организован у Србији међународно архивистичко саветовање. Главни организатор био је ужички Историјски архив под покровитељством Министарства културе и информисања Републике Србије. У веома лепом амбијенту на Тари окупило се више од 200 архивиста са територије бивше Југославије. Нашу установу представљали су Иштван Фодор и Ференц Сиђи.

Виши архивист Тибор Молнар седам пута је био учесник међународних стручних скупова као предавач (Нови Сад, Будимпешта, Сегедин, Веспрем и Берегово) уз пратећи

09. СТРУЧНА КОНТРОЛА РАДА АРХИВА

Комисија Матичне службе Архива Војводине и 2016. године обавила је контролу стручног рада нашег Архива (бр. записника: II. 630.2-9/3-16 од 12.12.2016. год.). Међу наведеним недостацима већ годинама се појављује налог за пријем два радника са високом спремом.

Планове и извештаје као и раније послали смо Националном савету мађарске националне мањине, Покрајинском секретаријату за културу и јавно информисање, Архиву Војводине и Србије и општинама на чијим територијама вршимо нашу делатност.

10. ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХИВА, КОД СТВАРАЛАЦА И ИМАЛАЦА

Број евидентираних живих регистратура повећано је са 2 регистратура и износи 649. Број укинутих регистратура остала је непромењена и износи 502.

У 2015. години сачињена су 22 записника о контроли регистратура (04-22/1-22).

Опомене због неизвршавања наложених радњи нису издате.

Пружање стручне помоћи регистратурама имаоцима и ствараоцима регистратурског материјала и архивске грађе одвијао се на разне начине.

Дато је одобрење за коришћење Листе категорије регистратурског материјала са роковима чувања у 2 случајева. О листама води се евиденција у оквиру досијеа регистратура и у посебном попису аката (04-23/1-2). Попис аката води се и за прегледане и одобрене правилнике о канцеларијском пословању регистратура, прегледан је 1 правилник (04-26/1).

Примили смо 21 преписа архивских књига која обухватају 433,26 m¹ архивске грађе и регистратурског материјала. (04-27/1-21).

Излучивање у регистратурама контролисано је у 21 случајева, о свим излучивањима сачињени су записници са списковима излученог безвредног регистратурског материјала. Укупно је излучено код ималаца 1282,69 m¹ безвредног регистратурског материјала. О излучивањима у регистратурама води се посебна евиденција у Архиву, у оквиру досијеа регистратура. Промене евидентирају се и у посебном попису аката (04-24/1-21).

Преузимање архивске грађе од предавалаца, сравњивање стварне количине са пописаним, уз проверу наведеног садржаја регистратурских јединица према попису и израда примопредајног записника извршено је у 19 случајева. За преузимање припремљено и преузето је 676,70 m¹ грађе. О преузимањима води се вишеструка евиденција: у досијеу регистратура, на посебном попису за преузимање (бр: 04-25/1-19), односно у досијеу фонда. Сва преузимања уписују се и у аквизицијску књигу, улазни инвентар архивске грађе (ул. инвентар: 939-957)

Заштита архивске грађе у приватном власништву. Већ дуже време врши се искључиво откупом грађе. У извештајној години нисмо имали понуду за откуп грађе.

11. ПОСЛОВИ У СПРЕМИШНИМ ПРОСТОРИЈАМА АРХИВА

Архивска грађа чува се на 5 локацији. У Сенти у „кули градске куће”, у депоу у улици Ади Ендре број 1, у депоу „Тиса” у улици Петефи Шандора број 52 и од ове године у згради бивше Касарне. (Новосадски пут 1.) У Бечеју у згради одсека у улици Зелена број 100. Кула зграде општине је ненаменска просторија, једина добра страна тих депоа је да су суве и безбедне од провале. Депо у улици Аду Ендре је једноспратна зграда, адаптирана за потребе архива.

У Бечеју деповски простор је у све лошијем стању. Сув, обезбеђен металним решеткама, али проблеми се јављају у вези претераног оптерећења просторија. На неким зидовима и даље се појављују пукотине. У Бечеју немамо више места за преузимање грађе.

У 2016. години преузели смо на трајно чување 676,70 m¹ архивске грађе. Ова количина је четири пута већа од вишегодишњег просека. С тим количином укупно чуване грађе у Архиву за годину дана порасла за више од 10% и премашује 7.000 m¹.

Издавање архивске грађе на сређивање и обраду: издато је 830 спремишних јединица. Издавање грађе из спремишта на коришћење за потребе странака и истраживача извршено је у обиму од 3144 архивских јединица.

12. СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Историјска белешка израђена је за фондove који су потпуно срећене или пресрећене у 2016. години. Укупно је израђено 4 бележака на 11 куцаних страна, за следеће фондove: Ф.767, Ф.805, Ф.819, Ф.842.

Класификација и систематизација извршена је у фондовима који су ове године срећене до нивоа кутије и обухваћени су сумарним инвентаром (4 фонда) у количини од **70** кутија односно **9,10 м³**. Класификација је извршена и у фондовима за које још није израђен сумарни инвентар. То су следећи фондови: Ф.132, Ф.818, Ф.823, Ф.846, Ф.861, Ф.864 у количини од **411** кутија односно **53,40 м³**.

Укупна количина грађе која је обухваћена овим пословима износи **62,50 м³**.

Обрада књига извршена је у фондовима са сумарним инвентаром у обиму од **46** књига (**1,42 м³**). Осим тога обрађене су и књиге других фондова без сумарног инвентара укупно **51** комада или **1,50 м³**. (Ф. 815, Ф. 823). Број свеукупно обрађених књига је **97** односно **2,92 м³**.

Израда сумарног инвентара. Број израђених сумарних инвентара је 4 у обиму од **64** куцаних страна, то су:

Р. бр.	Бр. фонда	Назив фонда	Срећено (у м ³)	Излучено (у м ³)	Остаје (у м ³)
1.	Ф. 767	ПРИВАТНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ РОБА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ПРОМЕТУ „COLBY“ ЕКСПОРТ-ИМПОРТ д.о.о. Сента, (1990-1999); 1990-1999	1,00	0,88	0,12
2.	Ф. 805	АГРО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ „КАЊИЖА“ ДТД Кањижа, (1974-1988); [1957] 1974-1988 [1999]	15,50	9,70	5,80
3.	Ф. 819	СОУР „АГРО-УНИВЕРЗАЛ“ Кањижа; (1976-2006); 1978-2006	17,90	15,30	2,60
4.	Ф. 843	НАРОДНА АПОТЕКА АДА Ада, (1974-1987); [1945-1973] 1974-1987 [1988-1990]	9,00	7,00	2,00
Укупно:			43,40	32,88	10,52

Табела бр. 3 – Преглед срећених фондова у 2016. години

Излучивање безвредне грађе вршено је у фондовима за које је ове године израђен сумарни инвентар у количини од **32,88 м³**. Излучивање вршено је и у фондовима за које још не постоји сумарни инвентар или рађен пре 2016. године у количини од **153,10 м³**. То су следећи фондови: Ф.823, Ф.837, Ф.844, Ф.848, Ф.859, Ф.868, Ф.869, Ф.870. Укупно је излучено **185,98 м³** безвредне грађе.

За 4 срећених фондова израдили смо и обрасце за водич.

Формирано је 7 досијеа фондова (864-870) њихов садржај обухвата 14 нових података.

Од 1997. године водимо још следеће обрасце:

Општи инвентар О-1, књига пријема архивске грађе О-2 (939-957) и регистар архивске грађе Р-1 (864-870).

13. ПУБЛИКОВАЊЕ

Почетком 2016. године изашла је из штампе књига Тибора Молнара под насловом „Цивилне жртве бачванског Потисја у Првом светском рату“. Издавачи су Завод за културу војвођанских Мађара и Историјски архив. Књига уз сенђанске погинуле у Великом рату набраја и жртве из Хоргоша, Кањиже, Мартоноша, Бечеја и Бачког Градишта. Свечана промоција књиге одржана је у мају. Са аутором књиге и аутором уводних речи Тамашом Пинтером разговарала је Иボља Груик, новинарка дневног листа Мађар Со.

Поводом 800. годишњице првог писаног спомена Сенте издали смо једно празнично издање - албум у којој презентовали смо документе (слике повеља, даровних писама, печата са грбовима) који рефлектују на најзначајније датуме у историји града Сенте. Текст четворојезичног албума писао је Ласло Тари, лекторисала Катарин Каваи Мучи, технички уредник био је Иштван Беседеш. На превођењу текста радили су: Предраг Поповић, Илдико Валашчић Тимеа Хармат Ворћевић.

Поводом 800. годишњице првог писаног спомена Сенте објавили смо и једно стручно издање у којем се налазе две обимне студије, које из стручног аспекта обрађују повеље, даровна писма и печате са грбовима. На крају књиге квалитетне илустрације допуњују текстове историчара Тибора Алмашија, професора Универзитета у Сегедину и Ласлоа Тарија истраживача завичајне историје.

На крају године објављена је и пета књига серије Архивски извори Титове Југославије. Наслов књиге је Поглавља из раног периода Титове Југославије. Уредник књиге је Тибор Молнар виши архивист нашег Архива. Аутори су: Енике А. Шајти, Петер Вукман, Арпад Хорњак, Чаба Ковач и Тибор Молнар. Наша установа са ауторима књиге већ раније изградио веома добру сарадњу. Едиција има више од 200 страна, резиме је на српском и енглеском језику. Штампање књиге финансирала је Фондација „Бетлен Гabor“.

14. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

У току је обрада и сређивање дигитализоване грађе за фондове Ф.005, Ф.007 и Ф.115. (католичке црквене матичне књиге, Сенте и Кањижа).

Информатичар Копас Жолт бринуо је о несметаном функционисању рачунарске мреже, заједно са Силвијом Селеши вршили су актуализацију нашег вебсајта www.zentarhiv.rs новим садржајима. Извршена је и ревизија и допуна списка фондова на сајту.

Израда новог вебсајта Архива приближава се крају.

15. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА

Коришћење архивске грађе омогућили смо непосредним путем кроз наше пријемне канцеларије, библиотеке (читаонице) у Сенти и у Бечеју, или путем писмених захтева. Захтеве странака примили смо и електронском поштом. Изводе смо издавали на језику оригинала, а уверења на српском или мађарском језику, зависно од захтева странака.

У извештајној години издато је укупно 1086 уверења, од тога у Сенти издата су 741, а у Бечеју 345 уверења.

Највише уверења, преписа и копија издали смо у вези одузете имовине, двојнога, преноса држављанства и радног односа.

Општина	Број издатих уверења	%
Сента	355	33%
Бечеј	244	22%
Кањижа	145	13%
Ада	93	9%
Србобран	63	6%
Остало	186	17%
Укупно:	1086	100%

Табела бр. 4 – Број издатих уверења на основу пребивалишта странака

Истраживаче примили смо сваког дана, а по претходном јављању и суботом. Архивску грађу у Сенти истраживало је 35, а у Бечеју 70 истраживача. Укупан број истраживачких дана износи 443, од тога у Сенти остварено је 222, а у Бечеју 221 дана. Корисници библиотечког материјала било је 11, који су посетили архив 43 пута.

	Број истраживача	Број корисника библиотечког материјала	Број истраживачких дана	Број посете библиотеке
Сента (Сента, Кањижа и Ада)	35	11	222	43
Бечеј (Бечеј и Србобран)	70	11	221	43
Укупно:	105	11	443	43

Табела бр. 5 – Број истраживача архивске грађе и корисника библиотеке

Листа најчешће коришћених фондова и збирки:

- Ф.003 – Сента, град са уређеним сенатом (1850 – 1918); 1850 – 1918
- Ф.031 – Гимназија „Моша Пијаде“, Сента (1876 – 1979); 1876 – 1979;
- Ф.108 – Град Сента (1941 – 1944); 1941 – 1944;
- Ф.385 – Збирка сенђанских дневних и недељних листова (1875–1953), 1875–1953;
- Ф.560 – Привилегована варошица Сента (1766–1849), 1766–1849;
- Ф.436 – Збирка бечејских дневних и недељних листова (1895–1944), 1895–1944;
- Ф.550 – Српска православна парохија, Стари Бечеј (1744–1899), 1744–1899;
- Ф.551 – Римокатолички жупни уред „Узвишења блажене Свете Марије, Стари Бечеј (1757–1898), 1757–1898;
- Ф.670 – Православна црквена општина, Бачко Петрово Село, (1747–1895), 1747–1895;
- Ф.671 – Римокатоличка црквена општина, Бачко Петрово Село (1776–1949), 1776–1949;

16. ПОСЛОВИ АРХИВСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Архивска библиотека је затвореног типа, дакле коришћење библиотечког материјала омогућено је само у просторијама Архива. За обраду библиотечких јединица користимо програм „Szirén“. О сваком издању уносимо следеће податке у рачунар: инвентарски број, магацински број наслов, подаци о аутору, место и година издања, издавач, обим, начин набавке и УДК-број – који омогућава брзо проналажење књиге. Досада обрађено је 4778 књига.

У 2016. години путем поклона и куповине повећали смо књижни фонд за 56 књига, од тога као поклон добили смо 51, купили смо две, а три књиге биле су издања наше установе. За куповину књига потрошли смо свега 2233 динара. На крају године у библиотеци имали смо 7077 књига.

17. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

У архиву вршили смо само једноставније послове техничке заштите архивске грађе. Израдили смо 532 кутија и 6344 омота за списе. Генералним редовним чишћењем обухваћене су све просторије и архивске јединице у њима у пролеће и у јесен.

Немамо услове за озбиљније подувхате у вези техничке заштите архивске грађе (рестаурација, ламинација итд.), али наши радници више пута су учествовали на курсу Архива главног града Будимпеште, где су имали прилике да савладају неке основне вештине и способни су за извођење једноставнијих и јефтинијих конзервационих захвата. Те послове од прошле године у мањем обиму већ радимо.

18. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

За ученике основних и средњих школа и за посетиоце архива у Сенти и Бечеју, одржали смо три предавања.

Крајем маја користећи методе архивске педагогије одржали смо ситуационе игре у основним школама „Турзо Лajoш“ и „11. Новембар“. Стручну помоћ за извођење овог програма добили смо од Атиле Рац из Архива главног града Будимпеште. Дневни лист „Мађар Со“ је детаљно обавештавао јавност о овом нашем програму.

24. новембра организовали смо једнодневни курс за архивисте, библиотекаре и музејске раднике. Тема курса је била приказивање поступака и радњи који имају за циљ рестаурацију оштећених докумената и књига, односно успоравање неизбежних штетних процеса који доприносе слабљењу или чак пропадању папира. Предавачи су истакнути стручњаци Архива главног града Будимпеште. Учесници курса кроз предавања, праћених демонстрацијом и практичним радом могли су да дођу у посед вредних теоретских информација и могли су да науче једноставније захвате на рестаурацији докумената. Број учесника је био више од 30. Најбројније групе дошле су из Историјског архива у Суботици и Зрењанину. Осим њих дошле су колеге из Градског музеја и библиотеке, из КОЦ-а „Турзо Лajoш“ и Завода за културу војвођанских Мађара из Сенте. Присутни су били и представници Библиотеке „Сарваш Гabor“ из Аде, односно стручњак рестаураторског одељења Матице српске из Новог Сада. О скупу

„Mađar So“ је обавестио јавност. Организацију скупа омогућила је Фондација „Бетлен Габор“.

У сарадњи са Националним саветом мађарске националне мањине 2. децембра у Новом Саду организовали смо интердисциплинарну међународну конференцију под називом „Прећутана историја“. Поводом спомен године политичких осуђеника и принудних радника који су одведени (интернирани) у Совјетски Савез чули смо више предавања. Предавачи су били: проф. др Шандор Сакаљ, генерални директор Историјског института „Веритас“ из Будимпеште, Роберт Киш-Капин, сарадник Архива тајних служби (Будимпешта), др Јudit Tot, виши архивист Националног архива Мађарске (Будимпешта), др Ђерђ Дулка, директор Мађарског завода за културу у Берегово (Украјина), Игор Киш из Бечеја, Мартон Матушка, Иштван Терновац и Ласло Галус новинари из Новог Сада. Наш архив представљао је Тибор Молнар виши архивист.

Књигу Тибора Молнара о жртвама Првог светског рата представљали смо у мају у Сенти, односно у децембру у Кањижи. Сурганизатори смо били изложбе са Градским музејом и Архивом главног града Будимпеште, који је носио назив „Расцепане године“.

19. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАЈИ О РАДУ

Сваки радник води дневну и месечну евиденцију о свом раду. На основу тога директор и стручни радници израђују годишњи извештај. Годишња делатност обавља се на основу годишњег плана рада. Планове и извештаје достављамо Националном савету мађарске националне мањине, Секретаријату за културу и јавно информисање АПВ, Министарству културе Р. Србије, општинама (Сента, Бечеј, Кањижа, Ада и Србобран), матичном и другим архивима.

20. МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

У 2016. години извршен је контрола рада нашег архива (види поглавље бр. 9). Наши радници нису били ангажовани у комисијама. Матичне службе

**21. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕГИСТРАТУРАМА, РЕГИСТРАТУРСКОМ МАТЕРИЈАЛУ И
АРХИВСКОЈ ГРАЂИ НА ДАН 31. 12. 2015. и 2016. ГОДИНЕ**

		2015	2016
1.	Број евидентираних активних (живих) регистратура	647	649
2.	Број евидентираних пасивних (укинутих) регистратура	502	502
3.	Шкартирано код ималаца, безвредни регистратурски материјал у дужним метрима (д.м.)	647,61	1282,69
4.	Количина преузете грађе у Архив у д. м.	158,50	676,70
5.	Број обилазака са записником	26	22
6.	Укупан број фондова и збирки у Архиву	863	870
7.	Број регистратурски сређених фондова	813	817
8.	Број архивистички сређених фондова и збирки	5	5
9.	Број несређених фондова	45	48
10.	Количина укупно чуване грађе у Архиву у д. м.	6538,70	7029,42
11.	Количица регистратурски сређене грађе	4046,99	4112,41
12.	Архивистички обрађена грађа у д. м.	4,30	4,30
13.	Количина несређене грађе у Архиву у д. м.	2487,41	2912,71
14.	Количина излученог безвредног регистратурског материјала у Архиву у д. м.	82,00	185,98

Председник Управног одбора

 Јабриела Шароши

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA
Дел. бр. 011-10/77
Датум: 03.02.2017.

ЗАПИСНИК

са 77. (седамдесетседме) седнице УПРАВНОГ ОДБОРА Историјског архива у Сенти, одржане дана 3. фебруара 2017. године са почетком у 07,30 часова у просторији Историјског архива у Сенти.

Присутни су: ШАРОШИ Габријела, председник Управног одбора
ТАРИ Ласло,
СИЋИ Ференц,
ГАЈДА Силвија,
КОПАС Жолт, чланови Управног одбора и
ФОДОР Иштван, директор Архива.

Одсутни су: ДУДАШ Ференц,
САБО Мирјана, чланови Управног одбора

За записничара се одређује: ГАЈДА Силвија.

Председник Управног одбора отвара седницу, подравља присутне, констатује да постоји кворум за пуноважно одлучивање и предлаже следећи

Дневни ред:

1. Прихватање записника са 76. седнице
2. Прихватање Плана јавних набавки за 2017. годину
3. Извештај о извршењу програма рада Архива за 2016. годину
4. Правилник о организацији буџетског рачуноводства
5. Разно

Шароши Габријела, председник Управног одбора отвара седницу и ставља дневни ред на гласање. Дневни ред је дизањем руку, једногласно прихваћен.
Прелази се на разматрање дневног реда по тачкама.

Тачка 1.

Усвајање записника са 76. седнице Управног одбора.

Председник Управног одбора, Шароши Габријела је прочитала записник са претходне седнице Одбора.

Након саслушања излагања, једногласно се доноси следећа

ОДЛУКА: Усваја се записник са 76. седнице Управног одбора Историјског архива у Сенти без примедби.

Тачка 2.

Плана јавних набавки за 2017. годину је достављен члановима Управног одбора.

Директор Иштван Фодор је истакао да у плану тренутно нису предвиђене јавне набавке, међутим у току године ово може да се мења у зависности од прилива новчаних средстава. Пошто није било примедби од стране чланова Одбора на достављени материјал, донета је једногласна

ОДЛУКА: Прихвата се План јавних набавки за 2017. годину.

Тачка 3.

Прихватање Извештаја о извршењу програма рада Архива за 2016. годину (Дел. бр. 011-33/1 од 24.01.2017.год.)

Уводно излагање је дао директор Фодор Иштван. Истакао је следеће:

- Општина Сента и Национали савет Мађарске националне мањине дана 14. јануара 2016. године склопиле су уговор о делимичном (50%) преносу оснивачких права на Национални савет.
- Нови статут архива који је донет дана 7. јуна 2016. године, ступио је на снагу Одлуком СО Сенте дана 17. новембра 2016. године.
- У 2016. години преузели смо на трајно чување 676,70 м² архивске грађе. Ова количина је четири пута већа један вишегодишњег просека. С тим количином укупно чуване грађе у Архиву за годину дана порасла за више од 10% и премашује 7.000 м². Настављени су радови на адаптацији зграде бивше касарне, тј. будуће зграде архива. Завршетком друге фазе адаптације зграде, просторије Завода за културу војвођанских Мађара у целости су завршене, од дела зграде за потребе Архива обновљено је око 30%. Уколико услови и темпо реконструкције тече по досадашњем цела зграда биће реновирана до краја 2018. године.
- У Бечеју проблеми депоновања архивске грађе остали су нерешени. Након почетних корака у првој половини године дошло је до застоја. Насупрот ранијим обећањима није израђена пројектна документација адаптације зграде која би служила Одсеку као магацин за чување архивске грађе.
- Средства за редовну делатност пристизала су нередовно, нарочито из буџета Општине Кањижа. У прошлој години одобрена новчана средства која нису пребачена на рачун Архива износила су око 1.350.000,00 динара.
- На редовном годишњем конкурсу Министарства културе и информисања Р. Србије добили смо 1.000.000,00 динара коју смо допунили са сопственим средствима и обновили смо два депоа у будућој згради архива. Укупни трошкови радова износили су 1.047.318,86 динара.

- Од фондације Бетлен Габор из Мађарске (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.) путем конкурса добили смо 554.502,12 динара. Ова средства у складу са конкурсом потрошили смо на објављивање публикација, односно за организацију стручног усавршавања.
- Објавили смо четири публикација, у мају одржали смо ситуационе игре у основним школама користећи методе архивске педагогије, одржали смо курс у вези рестаурације архивске грађе у новембру, почетком децембра у сарадњи са Националном Саветом Мађарске Националне Мањине организовали смо интердисциплинарну научну конференцију у Новом Саду.
- Од сопствених средстава обновили смо возни парк архива. Продали смо возили типа Лада 111, старо 13 година и за 1.591.000,00 динара купили смо теретно возило типа Дација Докер Ван.
- Уз материјалну помоћ Општине Сента, купили смо три специјална ормара за чување карата у вредности од 434.894,40 динара. Са овим створили смо услове за правилно чување посебно вредне архивске грађе.
- За регулацију влажности ваздуха у новима депоима (бивша Касарна) од сопствених средстава купили смо један одвлаžивач ваздуха за 124.000,00 динара.

Пошто није било примедби од стране чланова Одбора донета је једногласна

ОДЛУКА: Прихватај се Извештај о извршењу програма рада Архива за 2016. годину без примедби.

Тачка 4.

Правилник о организацији буџетског рачуноводства
Директор Џештван Фодор је истакао да је Буџетски инспектор Општине Сента у свом записнику од 30. новембра 2016. године наредила измену Правилника о организацији буџетског рачуноводства. Правилник је измене у складу са прописаним мерама.
Након саслушања излагања, једногласно се доноси следећа

ОДЛУКА: Доноси се Правилник о организацији буџетског рачуноводства.

Пошто је дневни ред иссрпљен, а под тачком „Разно“ нико од присутних није тражио реч председник закључују седницу у 8,15 часова.

Записничар
ГАЈДА Силвија

Gabriela
Председник Управног одбора
ШАРОШИ Габриела